

ILAVSKÝ MESAČNÍK

3

Kultúrno-spoločenské noviny obyvateľov mesta Ilava Ročník XXVII. 29. marec 2021 ZDARMA!

*Krásne veľkonočné sviatky,
v zdraví čítaj tieto riadky.
Chlapcom veľkonočné vajíčka
a dievčatám úsmev na líčka.*

V aktuálnom vydaní si prečítate:

- Technické služby odstránili nelegálne skládky ●
- Mesto rozdalo seniorom respirátory a vitamíny ●
- Ako sa popasujeme s biologicky rozložiteľným kuchynským odpadom? ●
- Radnica predstavuje projekt regulovaného parkovacieho systému ●

ÚVODNÍK EDITORIAL

Tento úvodník som písala pred pár rokmi do iného periodika. V čase, keď ešte svet nebol hore nohami a Veľká noc vyzerala asi tak, ako spomienka z obálky aktuálneho vydania Ilavského mesačníka. Dnes viac ako inokedy, si tento úvodník zasluži opäť vyjsť na svetlo sveta:) Pripomeňme si, aké to bolo, aké by to mohlo byť a aké to snád ešte niekedy bude...

Dievčatá to na Veľkú noc nemajú ľahké... Každému tvrdia ako zvyky, ktoré so sebou prináša, neznášajú. Ale ruku na srdce, ženy, ak sedíte na Veľkonočný pondelok doma a nikto si na vás nespomenie, manžel vás neobleje, ani nevyšibe, pretože vám nechce robiť to, čo roky kritizujete, zrazu vám to všetko príde ľúto... Oplyvnené tradíciami premýšľate, či vás nemá rád, keď nechce, aby ste boli zdravá, silná a svieža po celý rok. Američania opisujú naše zvyky a krúčia hlavami nad tyraniou, ktorá u nás pretrváva. „**Buďte radi, že nie ste ženou zo Slovenska. Zatiaľ čo my lovíme čokoládové vajčka, slovenské dievčatá sú oblievané studenou vodou a bité palicami,**“ píše o slovenských veľkonočných zvykoch americký portál Huffington Post. Pripájajú aj fotky z oblievačky v Trenčianskej Tepeli. „**Slovenskí muži oblievajú ženy vodou a šibú ich prútenými korbáčmi, aby im priniesli mladosť, silu a krásu do nadchádzajúcej jarnej sezóny. V niektorých regiónoch boli vedrá nahradené parfómom alebo striekacou pištoľou,**“ komentujú naše tradície ďalej a ako nepochopiteľný dovetok dodávajú: „**Po tom všetkom ešte ženy odmenia muža veľkonočným vajčkom, ovocím a peniazmi.**“

Citovaný článok nenechal chladnými ani slovenské médiá, ktoré ho prevracali zo strany na stranu. V jednej reportáži som si dokonca vypočula názor právnik na to, či pri šibaní prútkom naozaj dochádza k týraniu a akú váhu by malo takéto udanie na súde. Takže páni, pozor najmä na svedkov a na dôkazy v podobe fotografií! Popri tom, že vás môžu usvedčiť na súde, môžu sa dostať do sveta tak, ako tie z Trenčianskej Tepeli a spôsobiť našej republike medzinárodný škandál.

Mám spolužiačku zo strednej školy, ktorá si vždy ťukala na čelo, keď sme sa my ostatné ponosovali, ako sa veľmi netešíme na oblievačku, ako kupačom nebudeme otvárať, a vravela nám, že nie sme normálne. Že ona chce mať čo najviac návštevníkov, čo najviac vecí sušiť na radiátoroch a už vopred upozorňovala všetkých svojich známych, aby ich dom určite neobišli. Teraz už je aj ona veľká, ale napriek tomu jej doposiaľ na každý Veľkonočný pondelok na sociálnej sieti svietila fotografia, kde stála spokojná, mokrá ako myš, s úsmevom na tvári, obklopená desiatkou chlapov a jej komentár znel jednoducho: „**KUPAČI, ĎAKUJEM VELMI PEKNE!**“ Prečítala som si ho s úsmevom na tvári a v duchu jej ďakovala za odpoveď, ktorú dala Amikom za nás všetkých...Dnes len dodám: „**Kiež by si rovnakú fotku mohla zverejniť aj tento rok...**“

(V.Klobučníková, šéfredaktorka)

Ocenenie ZLATÝ ERB pre webstránku mesta Ilava

Súťaž ZlatýErb.sk každoročne vyhlasuje Únia miest Slovenska a eSlovensko spoločne so Združením informatikov samospráv Slovenska a Úniou nevidiacich a slabozrakých Slovenska. S potešením oznamujeme, že v 17. ročníku súťaže v kategórii mestá a mestské časti sa naša ilavská webstránka umiestnila na štvrtom mieste.

Tento rok udeľovanie cien prebehlo elektronicky. Hlavným cieľom súťaže ZlatýErb.sk je podporiť informatizáciu slovenských samospráv, oceniť výnimočné projekty a ohodnotiť snahu zástupcov samospráv efektívne a transparentne využívať informačno-komunikačné technológie a tým zvyšovať kvalitu služieb pre občanov.

Ceny ZlatýErb.sk sú udeľované v troch hlavných kategóriách: najlepšia stránka obcí (5 ocenení), najlepšia stránka miest a mestských častí (5 ocenení) a najlepšia stránka samosprávnych krajov (3 ocenenia). Hlavnú cenu súťaže GrandPrix eSlovensko získava stránka s najvyšším hodnotením zo všetkých kategórií. Víťaz GrandPrix eSlovensko je zároveň nominovaný na medzinárodnú súťaž EuroCrest Award, ktorú vyhlasuje české

Združenie Zlatý erb. Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska udeľuje špeciálnu cenu za najlepšiu bezbariérovú stránku samospráv. Do súťaže sa tento rok zapojilo 74 samospráv. Porota hodnotila 61 kritérií v 11 kategóriách.

Stránka mesta Ilava sa umiest-

nila v kategórii mestá a mestské časti:

1. miesto - stránka mesta Trenčín
2. miesto - stránka mesta Nitra
3. miesto - stránka mesta Bratislava-Dúbravka
4. miesto - stránka mesta Ilava
5. miesto - stránka mesta Levice

Kompletné hodnotenie a výsledky nájdete na stránke ZlatýErb.sk.

-mpu-

Primátor mesta Ilava Viktor Wiedermann na ostatnom rokovaní mestského zastupiteľstva, ktoré sa konalo v utorok 16. marca 2021, informoval poslancov i verejnosť o ďalšom vývoji situácie ohľadom výstavby mosta ponad Vážsky kanál.

V tejto súvislosti adresoval žiadosť o poskytnutie informácie o ďalšom postupe ohľadom verejného obstarávania na realizátora výstavby mostu cez Vážsky kanál Správe ciest Trenčianskeho samosprávneho kraja. V žiadosti opakovane upozornil na skutočnosť, že tento most je viac ako dva roky kompletne uzatvorený pre automobilovú dopravu, cyklistov a chodcov. To spôsobuje jednak problémy v dynamickej doprave mesta, ale hrozí aj ohrozenie bezpečnosti obyvateľov mestskej časti Sihof, pre ktorých je momentálne jedinou alternatívou prístupu na túto mestskú časť cesta popod železničný podjazd.

Odpoveď mu poslal Radovan Karkuš, poverený riadením Správy ciest Trenčianskeho samosprávneho kraja. Vymenúva v nej fakty a sled udalostí. Ako uvádza, verejné obstarávanie bolo vyhlásené zverejnením výzvy na predkladanie ponúk vo Vestníku verejného obstarávania č. 94/2020 zo dňa 04.05.2020. Dňa 22.10.2020 bolo verejné obstarávanie zrušené odoslaním informácie o výsledku verejného obstarávania na zverejnenie vo Vestníku verejného obstarávania z dôvodu potreby uskutočnenia zmien v rámci projektovej do-

Verejné obstarávanie na zhotoviteľa mosta ponad Vážsky kanál pokračuje

Správa ciest TSK poslala odpoveď na žiadosť primátora mesta Ilava ohľadom verejného obstarávania na realizátora výstavby mostu cez Vážsky kanál.

kumentácie a výkazu výmer, t.j. zmien požiadaviek na predmet zákazky. „**Správa ciest TSK v nadväznosti na nedostatky v projektovej dokumentácii, zistené počas vyhodnocovania predložených ponúk, plánovala opätovne prehodnotiť a upraviť niektoré požiadavky týkajúce sa realizácie diela v súčinnosti s projektantom diela a zabezpečiť tak jednoznačný a zrozumiteľný opis predmetu zákazky, ktorý bude vypracovaný v súlade s § 42 zákona a opätovne vyhlásiť verejné obstarávanie postupom v**

súlade so zákonom. Pokračovanie v procese verejného obstarávania by mohlo mať za následok budúce problémy a nezrovnalosti počas samotnej výstavby diela realizovaného na základe projektovej dokumentácie a výkazu výmer v podobe, v akej boli použité ako podklad v rámci opisu predmetu zákazky,“ píše R. Karkuš v odpovedi. Ako ďalej uvádza, Úrad pre verejné obstarávanie (ÚVO) na základe námietok podaných uchádzačom proti zrušeniu verejného obstarávania rozhodol o povinnosti Správy ciest TSK

zrušiť informáciu o výsledku verejného obstarávania, ktorou došlo k zrušeniu predmetného postupu zadávania zákazky. To znamená, že ÚVO nariadil Správu ciest TSK pokračovať vo verejnom obstarávaní, čiže pokračovať vo vyhodnocovaní predložených ponúk vypracovaných na základe pôvodnej projektovej dokumentácie. „**Z uvedeného dôvodu Správa ciest Trenčianskeho samosprávneho kraja v súlade s rozhodnutím Úradu pre verejné obstarávanie pokračuje vo verejnom obstarávaní. Nakoľko ÚVO v rámci rozhodnutia vo veci námietok nespochybní samotnú potrebu zrušenia postupu zadávania zákazky v prípade zmeny stavu, za ktorého sa verejné obstarávanie vyhlásilo a vzhľadom na skutočnosť, že dôvod na zrušenie zákazky stále trvá, momentálne prebieha príprava a aktualizácia projektovej dokumentácie,**“ doplnil R. Karkuš zo Správy ciest TSK. Mestu Ilava tak opäť neostáva iné, než čakať na výsledky obstarávania a ďalšie kroky Trenčianskeho samosprávneho kraja, naďalej urgovať a upozorňovať na tento dlhotrvajúci problém.

-verk-

Radnica rozdávala respirátory a vitamíny najzraniteľnejším skupinám obyvateľov

Povinné nosenie respirátorov v obchodoch či hromadnej doprave zaviedla Vláda SR od 8. marca 2021, od 15. marca 2021 platí táto povinnosť vo všetkých interiéroch okrem vlastnej domácnosti.

Ilavská samospráva sa rozhodla venovať respirátory zdarma najzraniteľnejšej skupine svojich obyvateľov. Po tom, čo radnica venovala respirátory učiteľom a zamestnancom školy a oboch materských škôl, zamestnanci mesta spolu s poslancami rozdali respirátory kategórie FFP2 i občanom Ilavy od 65 rokov. V prvej várke si tak vo svojich poštových schránkach našlo obálku s priáním pevného zdravia až 1166 obyvateľov.

V druhom kole sa mesto rozhodlo pomoc znásobiť aj o potrebné vitamíny. Ďalšia várka

respirátorov sa rozdeľovala medzi 340 seniorov od 75 rokov. Okrem respirátorov FFP2 si títo občania v obálke našli aj komplex vitamínov C, D3 a zinok na jeden

mesiac. Na tento účel bola použitá aj vyzbieraná suma na transparentnom účte, ktorý mesto zriadilo ešte počas prvej vlny pandémie.

Ďakujeme zamestnancom

mesta, ktorí sa podieľali na príprave a balení a poslancom za ich distribúciu priamo do schránok.

-verk-

Začali robiť poriadky po zime

Pracovníci technických služieb mesta odštartovali upratovanie mesta po zime na námestí a príľahlých uliciach. Poriadky začali robiť 27. februára 2021 v centre mesta a v ďalších dňoch sa či už ručne alebo za pomoci techniky presúvali naprieč Ilavou. Kompletne sú pozametané ulice Kukučínova, SNP, Medňanská, Kpt. Nálepku a Hviezdoslavova. Traktor pozametal už všetky ulice v meste a mestských častiach vrátane hlavných ciest.

-tsm/red-

OTVÁRACIE HODINY ZBERNÉHO DVORA

Zberný dvor v areáli TSM ILAVA bude v období po prechode na letný čas otvorený pre verejnosť v nasledovných časoch:

PONDELOK - ŠTVRTOK:	7:00 - 16:00
STREDA:	7:00 - 18:00
PIATOK:	7:00 - 14:00
PRESTÁVKA:	10:00 - 10:30
SOBOTA	8:00 - 12:30
(každý párny týždeň)	

V meste pribudlo niekoľko nových kontajnerov NA OBNOSENÉ ŠATSTVO A HRAČKY

Po postupnej ročnej implementácii sú kontajnery na zber použitého šatstva naspäť na pôvodných miestach. Ich obsah sa bude vyprázdňovať raz za tri týždne a poputuje na charitu.

Upozorňujeme, že do kontajnerov sa môžu vkladať iba čisté nepoškodené a zabalené odevy, obuv, hračky a bytový textil. V prípade, že sa v daných druhoch kontajnerov budú nachádzať iné druhy odpadov, resp. kontajnery nebudú kapacitne vyťažované, oddelenie TSM v spolupráci so zmluvnou organizáciou pristúpi k stiahnutiu kontajnerov z predmetného stojiska.

-tsm-

Kontajnery sú rozmiestnené na týchto stojiskách:

- Sihot 177
- Sihot detské ihrisko (pri bytovke 181)
- Dom kultúry Klobušice – Trenčianska 55
- L. Štúra 374
- Skala otoč
- Skala 598 (bývalé potraviny)
- Medňanská 515
- Medňanská 521
- Kukučínova 691
- SNP 509

Odstraňovanie skládky odpadu pod diaľničným privádzačom.

aktuálne
PÝTATE SA
my vám odpovedáme...

KAM S ODPADOM po upratovaní v prírode?

Počas prechádzok prírodou, najmä v okolí Porubského potoka, zakaždým nazbierame vrece odpadkov. Ide väčšinou o sklené a zelené plastové fľaše od alkoholických nápojov, pravidelne nimi krmia prírodu individua, bývajúc pod Ďurihájom. Vzhľadom na ich znečistenie nie sú vhodné do triedeného zberu, nám poctivým "triedičom" zvyšujú množstvo vyprodukovaného odpadu bohato nad rámec kapacity našej smetnej nádoby. Môžeme poskytnúť aj fotodokumentáciu. Kam máme takýto odpad umiestniť? Vezmú ho smetári bez problémov alebo ho treba vyviešť na zberný dvor?

Odpovedá Stanislav Rendek, vedúci oddelenia TSM:

V prvom rade Vám ďakujeme, že Vám vaše okolie a čistota prostredia nie je ľahostajná. Ako píšete v prípade, že takto vyzbieraný odpad vhodíte do svojej zbernej nádoby, zvyšujete produkciu ZKO vo svojej domácnosti. Je preto potrebné dané druhy odpadov doviest na zberný dvor v čase otváracích hodín, ktoré sme upravili s prihliadnutím na komfort jednotlivých užívateľov.

Pracovník na zbernom dvore je schopný posúdiť druhy odpadov a následne Vás usmerní, kam odpady umiestniť. Pracovníci vykonávajúci vyprázdňovanie smetných nádob nemajú priestor na posudzovanie uložených druhov odpadov do smetných nádob a automaticky sa Vám dané druhy odpadov teda prirátajú k vašej celkovej produkcii.

Odstraňovanie nelegálnych skládok v meste

V uliciach sa v tomto období nielen upratuje po zimnej údržbe. Oddelenie technických služieb mesta sa postaralo aj o odstránenie niekoľkých nelegálnych skládok v našom meste.

„V tomto období nás okrem upratovania mesta čakala aj povinnosť vyčistiť širšie okolie od nelegálnych skládok v našom meste. Najväčšia nelegálna skládka odpadov sa nachádzala pod mostom diaľničného privádzača pri železnici v lokalite, kde prebývajú občania bez domova. S odstraňovaním skládky oddeleniu TSM nezištne pomohla miestne pôsobiaca stavebná spoločnosť INTER-UP s.r.o. z Ilavy, zastúpená konateľom Rastislavom Martiškom. Za spoluprácu a skvelo odvedenú prácu ďakujeme,“ uviedol vedúci

Nelegálne skládky odpadu sa objavili aj v lokalite Lašteky a v Kloboušiciach.

oddelenia technických služieb Stanislav Rendek.

Na fotografiách môžete vidieť, akú tvár má zodpovednosť niekto-

rých jednotlivcov o naše životné prostredie a jeho zachovanie pre budúce generácie aj v ďalších lokalitách... -tsm/red-

AKO ĎALEJ so skládkou na Sihoti?

Na základe požiadavky z Mestského výboru Sihot oddelenie technických služieb mesta informuje občanov mestskej časti o stave nelegálnej skládky na Ul. Kpt. Nálepku pred RD s.č. 258/87:

V tejto veci naďalej prebiehajú procesné úkony vyšetrovateľa a teda nie je zatiaľ možné s daným odpadom nakladať. Ako som už spomenul aj na rokovaní mestského zastupiteľstva, situácia v súvislosti s ochorením COVID-19 zasahuje do každej sféry. A teda aj úkony jednotlivých orgánov, ktoré v danej veci konajú, sa z objektívnych dôvodov predlžujú. V prípade, že budeme po stanovisku OU-IL-OSŽP povinní predmetný odpad z danej lokality odstrániť, tak aj samozrejme vykonáme.

(Stanislav Rendek - vedúci oddelenia TSM Ilava)

Regulované parkovanie v centre mesta spustia v júli

APRÍLOVÉ ZASTUPITEĽSTVO ROZHODNE O DETAILOCH

Ako sme vás už neraz na stránkach Ilavského mesačníka informovali, v centrálnej mestskej zóne sa onedlho „veľké neprehľadné parkovisko“ zmení na regulovaný systém plateného parkovania. Projekt už je na stole, rovnako tak návrh všeobecne záväzného nariadenia a diskusia medzi poslancami otvorená.

Mestská polícia v Ilave bola zriadená v septembri minulého roku. Okrem iného, tento milník pre Ilavu, ktorá doposiaľ takúto inštitúciu nemala, bolo jej zriadenie prvým predpokladom k zavedeniu systému regulovaného parkovania. Práve mestská polícia totiž bude kontrolným a represívnym orgánom a novú parkovaciu politiku bude dozorovať. Ďalším krokom bolo spustenie výberového konania na zhotoviteľa projektovej dokumentácie. „**Projektovú dokumentáciu vypracovala firma IRB, s.r.o.. Zmapovali aktuálnu situáciu a následne navrhli nové riešenie organizácie dopravy v centrálnej mestskej zóne, kam zaradujeme Mierové námestie a ulice Moyzesova, Farská, Košecká a Ružová. V projekte navrhli približne 230 parkovacích miest, ako aj zvislé i vodorovné dopravné značenie,**“

objasnil primátor mesta Ilava Viktor Wiedermann. Ako ďalej dodal, pribudnú priechody pre chodcov, spomaľovače, niektoré úseky sa zjednosmernia a niekde sa zase zruší obojstranné parkovanie. Výsledkom bude o niečo nižší počet parkovacích miest, čo však zabezpečí lepšiu prehľadnosť a bezpečnosť. Regulované parkovanie sa bude týkať iba centrálnej mestskej zóny. To znamená, že počas pracovných dní v čase od 7.00 hod. do 15.00 hod. budú spoplatnené parkovacie miesta na Mierovom námestí a na uliciach Košecká, Moyzesova, Farská a Ružová. „**K dispozícii bude 230 parkovacích miest. Využiť ich môže každý, kto si buď zaplatí hodinové parkovné, alebo bude držiteľom abonentskej či rezidentskej karty. Je dôležité dodať, že sme nepristúpili k spôsobu prenajímania parkovacích miest vyhradených pre konkrétne fyzické či právnické osoby priamo na evidenčné číslo vozidla. Aj držiteľia karty budú môcť zaparkovať na ktoromkoľvek parkovacom mieste v tejto zóne,**“ vysvetlil primátor.

Hodinové parkovné i možnosť zakúpenia abonentských a rezidentských kariet

Návrh všeobecne záväzného nariadenia určuje sumu za parkovanie počas prvej hodiny vo výške 30 centov a každej ďalšej hodiny 60 centov. Parkovací lístok môže mať tlačенú podobu alebo formu elek-

tronického záznamu v informačnom systéme prevádzkovateľa. Parkovné si vodič bude môcť zaplatiť tromi spôsobmi – prostredníctvom SMS, mobilnej aplikácie či parkovacieho automatu.

Popri návštevníckom parkovaní sa počíta aj s rezidentským parkovaním. Návrh nového VZN v ňom rozdeľuje niekoľko kategórií. **Rezidentská karta – obyvateľ (RK-O)** môže byť vydaná fyzickej osobe s trvalým pobytom na území, ktoré sa bude regulovať. Hovoríme o cca 62 bytových jednotkách, ktoré si o takúto kartu môžu požiadať, pričom na jednu bytovú jednotku môžu byť vydané maximálne tri karty. Prvá za sumu 30 eur, druhá za 80 eur a tretia za 200 eur. **Rezidentská karta – podnikateľ (RK-P)** môže byť vydaná podnikateľskému subjektu, ktorý má sídlo, prevádzku alebo miesto podnikania v mestskej parkovacej zóne. **Rezidentská karta – abonent (RK-O)** môže byť vydaná majiteľovi vozidla, ktorý o to požiada a to iba v prípade, ak to dopravná situácia dovoľí. Na jej vydanie nie je právny nárok. **Rezidentská karta – návšteva (RK-N)** môže byť vydaná fyzickej osobe s trvalým pobytom v mestskej parkovacej zóne Ilava, pričom bude vydaná na evidenčné číslo vozidla návštevy. Jej platnosť je sedem kalendárnych dní. Takáto karta môže byť jednej bytovej jednotke v priebehu kalendárneho roka vydaná maximálne šesťkrát.

Návrh je zverejnený na pripomienkovanie

„**Predstavujeme návrh, ktorý sme prediskutovali s poslancami. Názory boli samozrejme rôzne a museli sme nájsť určitý konsenzus. Modelovú situáciu sme porovnávali aj s okolitými mestami. V rámci debaty o cenách kariet sme vyšli v ústrety aj podnikateľom. Vzhľadom na momentálnu situáciu, kedy prevádzky majú čo robiť, aby vôbec prežili, sme ceny oproti pôvodnému návrhu výrazne znížili. Pre jedno auto bude ročná karta stáť 100 eur, pre druhé 150 eur a tretie 250 eur,**“ vysvetlil V. Wiedermann.

Zároveň dodal, že aj rezidentské karty pre obyvateľov centrálnej mestskej zóny sú veľmi výhodné. Po prepočte ročnej sumy za takúto kartu sa dostaneme na 2,50 eur na mesiac a asi 12 centov v rámci pracovného dňa. „**Treba si uvedomiť**

aj to, že hovoríme o vyhradenom čase od 7.00 do 15.00 hod., kedy väčšina rezidentov odchádza autami preč. Okrem toho cez víkend parkovanie taktiež nebude spoplatnené. Takže je na nich, či si vôbec budú chcieť takúto kartu zakúpiť,“ objasnil Anton Bajzík, zástupca primátora mesta Ilava a poslanec MsZ s tým, že parkovať môžu aj na vlastných pozemkoch, v garážach alebo na nespoplatnených parkovacích miestach. Ako dodal, na stole bol aj návrh, aby si rezidentské karty mohli zakúpiť aj obyvatelia iných ulíc v Ilave. „**Akonáhle by sme**

to však ponúkli všetkým, mali by sme tu takú istú situáciu ako dnes,“ dodal A. Bajzík.

Návrhom VZN, ktoré rieši novú parkovaciu politiku v centrálnej mestskej zóne, sa budú zaoberať poslanci na najbližšom rokovaní mestského zastupiteľstva, ktoré sa uskutoční v apríli. Následne bude vyhlásené verejné obstarávanie na zhotoviteľa dopravného značenia ako aj na firmu, ktorá nám zabezpečí správu a údržbu systému platieb. „**Treba dodať, že mesto bude vlastníkom a prevádzkovateľom tohto sofistikovaného systému, ktorý bude prepojený so systémom mestskej polície. Všetky peniaze, ktoré do mesta prídu za parkovanie v mestskej parkovacej zóne, sa následne v rámci mestského rozpočtu aj použijú,**“ zdôraznil primátor V. Wiedermann.

Vyvolanou investíciou je prístupová cesta pre peších

Ako sme už viackrát v súvislosti s parkovacou politikou v meste spomenuli, aktuálne je v centre mesta problém najmä s dlhodobým parkovaním automobilmi, ktoré plnia 80

percent parkovacích miest. Okrem spoplatnenia centrálnej zóny je riešením tohto problému aj využívanie záchytných parkovísk. Tie sú v Ilave dve – na Kukučínovej ulici a pri železničnej stanici, pričom parkovanie na nich zostáva bezplatné. „**Pri železničnej stanici je k dispozícii viac ako 60 parkovacích miest a pešou chôdzou trvá dostať sa na námestie zhruba 3 minúty. Parkovisko na Kukučínovej**

býva obsadenéjšie, nakoľko sa nachádza priamo na sídlisku, ale aj tu je možnosť zaparkovať a kúsok prejsť do mesta. Je na každom, aby si vybral, či zaparkuje na bezplatnom záchytnom parkovisku a prejde sa peši, alebo si vyberie parkovanie priamo v centre mesta, pričom ale za parkovanie zaplatí,“ myslí si primátor.

Zároveň radnica deklaruje ako vyvolanú investíciu aj rekonštrukciu chodníka od parkoviska smerom na námestie popri židovskom cintoríne. „**Hlavne ten spodný úsek je už v zlom stave a je potrebné ho opraviť. Stará zámková dlažba sa vyberie a namiesto nej sa položí nová, taktiež spevníme svah popri židovskom cintoríne. Chodník plánujeme nadpojiť až po ten jestvujúci pri železničnej stanici. Realizácia by mala prebehnúť ešte do termínu spustenia regulovaného parkovania v centrálnej mestskej zóne, čo je do 1. júla 2021,**“ doplnil na záver V. Wiedermann s tým, že aktuálne finalizujú projekt a s prácami na oprave chodníka by chceli začať v máji.

-verk-

NA SLOVÍČKO S VEDÚCIM ODDELENIA TECHNICKÝCH SLUŽIEB MESTA ILAVA STANISLAVOM RENDEKOM

Podľa ustanovení § 81 ods. 7 písm. b) bod 1 zákona NR SR č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je obec povinná zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu (ďalej len „BRKO“). Prijatím zákona NR SR č. 460/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony bola zo zákona o odpadoch vylúčená možnosť nevykonávať zber BRKO z dôvodu ekonomickej únosnosti realizácie zberu.

● Ako sme v úvode uviedli, legislatíva mestám a obciam nariaďuje zabezpečiť vykonávanie triedeného zberu biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu. Ako sa s touto povinnosťou vysporiadala Ilava?

- Tým, ako sa vysporiadaf s legislatívnymi nariadeniami v praxi, sme sa zaoberali už začiatkom roka 2019, kedy bolo potrebné zanalyzovať, akým systémom bude mesto Ilava vykonávať zber „BRKO“ tak, aby bol efektívny a nezaťažil už aj tak napätý rozpočet financovania celého systému nakladania s komunálnymi odpadmi a DSO v našom meste. Ako vedúci oddelenia TSM som predložil na stôl variantné riešenia zberu, kde osobne som preferoval systém komunitného kompostovania pri bytových domoch, nakoľko takéto riešenie pri nevyžadovaní nadmerné ekonomické zaťaženie pri jeho implementácii a údržbe ako aj tlaku na personálne obsadenie oddelenia TSM.

● Po vzájomnej diskusii a zohľadnení všetkých aspektov jednotlivých systémov zberov ste však nakoniec rozhodli, že aj v meste Ilava sa BRKO bude zbierať prostredníctvom zberných nádob pri jednotlivých bytových domoch. Ako to bude prebiehať?

- Domácnostiam budú distribuované kýmliky na zber BRKO, z ktorých sa predmetný druh odpadu bude zosypať do určených hnedých nádob. Takýto systém je z ekonomického a personálneho pohľadu oveľa náročnejší, avšak je pohodlnejší, priaznivejší a hygienickejší pre jednotlivých účastníkov zberu.

● Spomenuli ste finančne náročný projekt. Aké teda sú celkové náklady na zavedenie BRKO v našom meste?

- Celkové náklady na nákup smetných nádob, kýmlikov, kompostovateľných vriec a informačnej kampane (nálepky na nádoby) dosiahli sumu 11 212,80 s DPH. Medzičasom prebiehali aj rokovania s oprávnenými osobami na zber a likvidáciu predmetného druhu odpadu v akej frekvencii, akou formou a v akej sume sú schopní realizovať zber BRKO

Ako sa v Ilave popasujeme s biologicky rozložiteľným kuchynským odpadom?

- Na to, aby systém zberu a likvidácie BRKO fungoval efektívne je na prvom mieste potrebná zodpovednosť jednotlivca. Mesto môže vytvoriť akýkoľvek komfortný systém zberu, ak to jednotliví účastníci nebudú robiť zodpovedne, celý systém je neefektívny, neúčinný a nakoniec tento odpad aj tak skončí na skládke odpadov a tieto náklady sa budú musieť preniesť na jednotlivcov. Jednoducho povedané - tak, ako je to pri iných triedených zložkách komunálnych odpadov - čím viac a efektívnejšie vytriedime, tým menej platíme za skládkovanie, ktorého cena rastie každým rokom.

● Kuchynský odpad v

súčasnosti tvorí až 40-50% obsahu zmesového komunálneho odpadu. Ako ste uviedli, tento odpad musí byť vytriedený a zhodnotený, nakoľko nám zvyšuje množstvo odpadu, ktoré končí na skládke...

- Je to tak, samozrejme samospráva pri postupnom raste poplatkov za skládkovanie musí počítať s rastúcimi nákladmi. Čím menej kuchynského odpadu skončí na skládke ako súčasť zmesového komunálneho odpadu, tým menej zaplatí samospráva za jeho skládkovanie.

● Prejdime do úplne praktickej roviny. Ako to bude v našom meste vyzeráť s triedením tejto zložky odpadu? Kedy obyvatelia dostanú spomínané kýmliky a ako bude prebiehať zvoz BRKO zo strany vášho oddelenia?

- V čase od 12. apríla do 30. apríla 2021 bude na území nášho mesta prebiehať rozmiestňovanie 120 l a 240 l nádob na BRKO pre bytové domy na jednotlivých stojiskách. Bytové domy, v ktorých sa nachádza malý počet bytových jednotiek, budú mať spoločnú nádobu, napr. na sídlisku Sihof. V tomto čase začneme distribuovať aj 10 l vedierka s vrchnákom do každej bytovej domácnosti, ktoré prevezmú pre všetkých členov správcovia bytoviek. Nádobu sú určené pre fyzické osoby, čo znamená, že sa do nich nemôže ukladať odpad z podnikateľskej činnosti. O smetné nádoby a taktiež aj o vedierka sa treba patrične starať a neníčiť ich! VEDIERKA SÚ VIAZANÉ NA NEHNUTELNOSŤ, NIE NA OSOBU! Pri zmene užívateľa bytu nádoba zostáva novému užívateľovi. TSM poskytne novú nádobu užívateľovi len v prípade jej neúmyselného poškodenia a to formou kus za kus (poškodenia za nový) a v prípade odcudzenia (potvrdenie od orgánů PZ,

resp. MSP).

(Pozn.: Podrobné rozmiestnenie zberných nádob zverejníme v ďalšom čísle Ilavského mesačníka a na webovom sídle mesta.)

Za rozhovor poďakovala
Veronika Klobučníková

Ako na efektívny zber BRKO?

- zvyšky jedál zbierame doma do uzatvárateľného vedierka. Do vedierka nevkladajte žiadne igelitové vrecká!!!! Vedierka sa dajú po každom vyprázdnení poumývať ideálne horúcou vodou a opäť naplníme zbytkami z kuchyne.
- po naplnení pravidelne vynášame do zbernej nádoby na kuchynský odpad (120 l alebo 240 l hneďej nádoby). Nádoby sa budú vyvážať každý pondelok v letnom období (od 01.03. do 30.11.) a každý druhý pondelok v zimnom období (od 01.12. do 28.02.) v závislosti od naplnenosti
- hneď kontajner po vyprázdnení bioodpadu z vedierka riadne uzatvoríme

AKO SPRÁVNE TRIEDIŤ KUCHYNSKÝ ODPAD?

Do kuchynského odpadu patrí:

- ✓ šupky z čistenia zeleniny a ovocia
- ✓ pokazené (nahnité) ovocie a zelenina
- ✓ staré zaváraniny
- ✓ potraviny po záruke (bez obalov)
- ✓ tepelne upravené aj neupravené tuhé zvyšky jedál
- ✓ starý chlieb a pečivo
- ✓ mliečne výrobky
- ✓ cestoviny, zemiaky a ryža
- ✓ vajcia a škrupiny z vajec
- ✓ mäso a ryby
- ✓ drobné kosti
- ✓ kávové a čajové zvyšky

Do kuchynského odpadu nepatrí:

- ✗ triedené zložky komunálneho odpadu
- ✗ nebezpečné odpady, farby
- ✗ zelený odpad zo záhrad (listie, tráva, konáre...)
- ✗ použité jedlá oleje
- ✗ tuky z domácností
- ✗ plienky, vlhčené utierky
- ✗ prach zo smeti
- ✗ cigaretový ohorok
- ✗ tekutý odpad – polievky, omáčky, mlieko a voda
- ✗ uhynuté zvieratá a exkrementy
- ✗ veľké kosti z hovädzieho dobytká

!!! UPOZORNENIE !!!

Nové hnedé kontajner sú určené výlučne pre obyvateľov bytových domov!

Občania žijúci v rodinných domoch majú na nakladanie s BRKO kompostéry! Ak ich nemajú, porušujú platnú VZN!

Dôrazne a opätovne upozorňujeme, že kuchynský odpad treba vysypať BEZ akýchkoľvek igelitových vriec, tašiek, kartónov, sklenených zaváracích pohárov a iných obalov, v prípade porušenia bude hneď kontajner stiahnutý z príslušného stojiska!

Škôlkarská dramatizácia Červenej Čiapôčky.

Aj v materskej škole oslávili marec ako mesiac knihy

„S pomocou kníh sa mnohí stávajú učeními i mimo školy. Bez kníh nebýva učený nikto ani v škole,“ povedal Ján Amos Komenský.

Aj keď deti v materskej škole knihy samé čítať ešte nevedia, už v útlom veku v nich budujeme ku knihám kladný citový vzťah a učíme ich poznávať význam kníh v živote človeka najmä hravou formou. Každoročne deti z našej škôlky navštevujú knižnicu a kníhkupectvo v našom meste. Tento rok bol však výnimkou, ale to nám vôbec nevadilo. Navštívili aspoň školskú knižnicu a v každej triede vznikla malá súkromná knižnica pre deti, v ktorej deti spoznávali rôzne druhy kníh, čítali si, dramatizovali, poznávali písmenká, vyrábali si záložky do kníh, kreslili svoje obľúbené

rozprávky a mnoho iného.

Ziaľ nastal deň, kedy sa brány našich súkromných knižníc a materskej školy zavreli, ale aj tak sme nezaháľali. Pripravili sme pre deti zopár aktivít, ktoré si mohli urobiť s rodičmi doma a podeliť sa o ich výtvary s nami, či už na FB stránke, alebo ich zaslať na mail materskej školy.

ĎAKUJEME všetkým rodičom, že doma s deťmi tvoria, rozprávajú sa a aktívne sa zapájajú do úloh, ktoré zverejňujeme na našich stránkach. Veríme, že sú pre vás inšpiráciou, ako tráviť voľný čas s deťmi.

O. Hudecová

Jeden z príkladov, ako tvoria doma rodičia s deťmi.

DARUJTE SVOJE DVE PERCENTÁ z dane Materskej školy v Ilave

Možno ste si niektorí všimli, že každoročne sa naša materská škola vynovuje. Tento rok na náš školský dvor pribudli nové preliezky, basketbalový kôš a v najbližšej dobe pribudnú vyvýšené záhony, v ktorých si naši najmenší vypestujú svoju zeleninku. Do tried nám pribudli nové hračky ako napr. elektronické stavebnice Boffin, ktoré umožňujú zostaviť podľa zrozumiteľného obrázkového návodu najmenej 500 jednoduchých elektronických prístrojov a zaujímavých spoľahlivo fungujúcich hračiek. Ďalej sme zakúpili sady interaktívnych guľôčkových dráh Gravitrax, vďaka ktorým deti spoznávajú pôsobenie rôznych fyzikálnych zákonov ovplyvňujúcich beh guľôčky.

Toto všetko a omnoho viac sme za minulé roky mohli zakúpiť vďaka podpore ľudí, ktorí poukázali našej materskej škole 2% z daní

AKTUÁLNE
škola, škôlka, školička...

a vďaka firme HANON, ktorá sídli v našom meste a každoročne na základe projektu nám zašle 1% dane z príjmu spoločnosti.

Preto vás chceme aj tento rok poprosiť o vašu podporu v podobe poskytnutia 2% z vašich daní za rok 2020 v prospech Rodičovského združenia pri MŠ v Ilave.

Tlačivo "Vyhlásenie o poukázaní 2%" z vašich daní a podrobné informácie o Rodičovskom združení nájdete na stránke MŠ ILAVA (sekcia Rodičovské združenie). Tlačivo "Potvrdenie o zaplatení dane z príjmov zo závislej činnosti" vám v práci vydá vaše mzdové oddelenie.

Vopred za vaše detičky ĎAKUJEME :)

O. Hudecová

Z vlaňajšieho dvojpercentného výťažku v škôlke zakúpili sady interaktívnych guľôčkových dráh Gravitrax.

GESTO PRE MESTO - ďakujeme za vaše hlasy

Naša materská škola sa neustále zapája do rôznych projektov, aby sme poskytovali deťom neustále nové a inovatívne podnety na ich vzdelávanie. Tentokrát sme sa zapojili do projektu GESTO PRE MESTO, ktorý každoročne otvára Reifeisen banka. Poskytuje 2 000 eur pre víťaznú organizáciu. Ďakujeme všetkým, ktorí nám pomohli hlasovaním. Aj vďaka vám by sme mohli získať túto krásnu sumu pre našu škôlku.

Cieľom projektu s názvom „Vybavenie tried MŠ digitálnymi pomôckami“ je vybaviť triedy MŠ digitálnymi technológiami – hračkami, pomôckami a výučbovými programami, ktoré skvalitnia a obohatia poznávací proces.

MESTSKÁ
KNIŽNICA
ILAVA

Darcovia, ktorí v ostatnom období venovali knihy do knižnice:

- ♦ Lovišková Barbora
- ♦ Solíková Miroslava
- ♦ Majerová Zuzana
- ♦ Wiedermann Ivana
- ♦ Puková Zuzana
- ♦ Palčeková Lucia
- ♦ Ōahelová Lenka
- ♦ Martináková Veronika
- ♦ Hošťáková Jaroslava
- ♦ Čelková Dominika
- ♦ Pagáč Milan
- ♦ Transparency International Slovensko
- ♦ Rydlo Jozef M.
- bývalý poslanec NRSR
- ♦ Vydavateľstvo Post Scriptum

Všetkým úprimne ďakujeme.

Zároveň prosíme ostatných možných darcov, nenoste nám staré knihy! Knižnica bohužiaľ nedisponuje priestorom na ich uskladnenie.

Knihy sú aj pre mnohých Ilavčanov stále najlepšimi spoločníkmi

Milovníci literatúry sú s knihami v kontakte celoročne, nielen v marci. Od roku 1955 ho však v bývalom Československu oficiálne vyhlásili za Mesiac knihy. Cieľom bola podpora trvalého záujmu o knihy a v našej spoločnosti je už takto vnímaný. S propagovaním kníh sa viac stretáme vo verejnom priestore, v médiách a samozrejme aj knižnice za bežných okolností v tento mesiac usporadúvajú najviac podujatí.

Prečo práve marec? Bolo to na počesť Mateja Hrebendu-Hačavského, ktorý sa v marci narodil i zomrel (1796-1880). Rodák z Rimavskej Píly od narodenia trpel zrakovým postihnutím. Nebránilo mu to však venovať sa zbieraniu kníh a ich zachraňovaniu. Bol známy hlavne ako šíriteľ slovenských a českých kníh po celom Slovensku. Prešiel však aj Prahu, Viedeň, Budapešť, či Dolnú zem. Vydavatelia mu dodávali knihy a obľúbené kalendáre a on ich nielen predával, ale ľudí tiež poučal, šírili kultúru a osvetu. Vďaka

nemu aj chudobní a nevzdelaní ľudia získavali prehľad o verejnom dianí. Aj on sám písal, rôzne veršovačky k udalostiam či osobnostiam doby, v ktorej žil. Svoju súkromnú zbierku kníh daroval Matici slovenskej a prvému slovenskému Gymnáziu v Revúcej.

S nástupom internetu a sociálnych sietí by sa mohlo zdať, že papierové knihy sa úplne vytratia. Našťastie sa tak nestalo a pre mnohých sú stále tými najlepšimi spoločníkmi.

Urobili sme v knižnici malú marcovú anketu. Našich čitateľov sme sa pýtali, ktoré knihy ich v tomto období najviac zaujali.

Ktorá kniha z ilavskej knižnice prečítaná v ostatnom období vás tak zaujala, že by ste ju odporučili aj ďalším čitateľom?

Vierka Gašparová: G. Paul: Tajná manželka (opisuje osudy cárskej rodiny Romanovcov)

Helena Blažejová: L. M. Alcott:

Malé ženy, K. Hughes: List

Ludmila Porubčanová: knihy od L. Riley: Sedem sestier, Motýlia izba

Simonka Pilátová (žiačka ZŠ): Harryho Pottera

Helena Švitlová: T. K. Vasil-

Matej Hrebenda

Aký bol Mesiac knihy v ilavskej knižnici?

Pandémia koronavírusu ovplyvňuje všetko, knižnicu nevynímajúc. Snažíme sa fungovať nepretržite, aj keď s obmedzenými otváracími hodinami. Hromadné podujatia i žiacke exkurzie sú zakázané. Napriek tomu chceme motivovať hlavne deti, aby si založili čitateľské konto. Noví detskí čitatelia majú do konca marca registráciu na rok zdarma, pribalíme aj malý sladký darček. Rozšírili sme ponuku knižných noviniek nákupom v hodnote viac než 800 eur z mestského rozpočtu. Každý marcový týždeň zverejňujeme na FB stránke Aktuality mesta Ilava edukačnú súťažnú otázku. Prví traja výhercovia knižných darčkov sú už známi:

Tomáš Marček správne odpovedal, že mesiac knihy bol vyhlásený na počesť Mateja Hrebendu. Lenka Reháková správne

Jedným z výhercov knižných darčkov je Marián Lekeš.

identifikovala Hugolína Gavloviča a Marian Lekeš uhádol, že známy zberateľ ľudových rozprávok bol Pavol Dobšínský.

-ot-

Vyhodnotenie súťaže z februárového IM:

Správna odpoveď:

Reštaurácia NON STOP CAMION sa nachádzala v Kaštieli Klobušice.

Cenu, ktorou je kolekcia kníh, čaj a sladkosti, získala Michaela Eckertová z Ilavy.

Na súťažnom kupóne z mesačníka nám nechala okrem správnej odpovede milý odkaz: Krásne priestory kaštieľa poznám, konala sa tam moja svadba ☺

ková: Manželky po rokoch

Marta Sabadková: L. Riley: historicko romantická séria Sedem sestier

Mária Šupáková: J. Archer: Kaina a Ábel, E. Ferrante: Geniálna priateľka, P. Rankov: Stalo sa prvého septembra

Marta Králiková: L. Frantz: historická séria Dedičstvo Balantyneovcov

Erika Starečková: L. Riley: Sedem sestier, Dievča na útese

Božka Sláviková: E. Ferrante: Neapolská sága (Geniálna priateľka a ostatné)

Iveta Šedová: detektívky od Dominika Dána

Tibor Matejka: historická detektívka od J. Červenáka Anjel v podsvetí

Ivana Holbusová: D. Owens: Kde raky spievajú (krásny pútavý príbeh dievčaťa z močiara),

S. Rooney: Normálni ľudia (príbeh napísaný s dojemnou nehou)

Každý z opýtaných hneď vymenoval viacero titulov, nedá sa tu spomenúť všetko. V knižnici ich máme niekoľko tisíc, zastavte sa ☺

-ot-

Matrika

Narodili sa:

Oliver Novotný
Eva Kardošová
Vladimír Láslzó
Lucas Blažej
Michaela Filová
Karol Hlaváč

Navždy nás opustili:

Irena Kučariková
Martina Šedová
Elena Schillerová
Viera Černešová
Mária Reisenauerová
Ing. Gregor Gábel
Štefánia Kvasnicová
Milan Suchánek
Helena Šiblová
Jaroslav Tomčány
Bc. Martina Čičková
Miroslav Zacko
Helena Hebrová
Ing. Michal Velický
Silvia Rajníková
Mária Štrbáňová
Ing. Ján Vlkovič
Karol Ďurec
Jozef Vavřík
Milan Rajník

Manželstvo uzatvorili

Tomáš Naňák
a Zuzana Vlasatá

pristahovaní: 6
odstahovaní: 5
zmeny v meste: 4

VÝSLEDKY:

UMIESTNENIE

1. miesto
1. miesto
1. miesto
2. miesto
2. miesto

SÚŤAŽIACI

Beniaková Táňa
Andraščíková Petra
Horák Tadeáš
Sirný Christian
Horák Timotej

KRAJINA

Slovensko
Slovensko
Slovensko
Slovensko
Slovensko

KU06 # KUMITE 10 – 11 y.o.
KU04 # KUMITE 8 – 9 y.o. F
KU05 # KUMITE 10 – 11 y.o. M
KU05 # KUMITE 10 – 11 y.o. M
KA16 # KATA 16 – 17 y.o. M 2. KYU

Ponuka Mesta Ilava na priamy predaj PREBYTOČNÉHO HNUTEĽNÉHO MAJETKU MESTA ILAVA

Mesto Ilava zverejňuje ponuku na priamy predaj svojho prebytočného majetku v zmysle ustanovení § 9a ods. 9 Zákona č. 258/2009 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a v súlade s platnými VZN č.3/2018 zo dňa 23.5.2018 a na základe Uznesenia Mestského zastupiteľstva v Ilave č. 2/2021 zo dňa 16.3.2021:

Traktor Zetor 7011, E.Č. IL538AB, rok výroby 1984 za minimálnu cenu 5 008,00 EUR

Traktor Zetor 12245, E.Č. IL539AB, rok výroby 1991 za minimálnu cenu 9 864,00 EUR

Ponuky je možné doručiť poštou na adresu: **Mesto Ilava, Mierové námestie 16/31, 019 01 Ilava** alebo osobne do podateľne Mestského úradu v zalepenej obálke s označením:

„CENOVÁ PONUKA – Traktor Zetor 7011 NEOTVÁRAŤ“

„CENOVÁ PONUKA – Traktor Zetor 12245 NEOTVÁRAŤ“

so spätnou adresou navrhovateľa na obálke.

Termín podávania ponúk: 16. apríla 2021 do 12.00 hod.

Tlačivo ponuky spolu so súhlasom so spracovaním osobných údajov a čestným prehlásením je dostupné na stránke www.ilava.sk alebo na Mestskom úrade – tel.č. 042 44 555 33

Obhliadka: kontaktná osoba - Mgr. Stanislav Rendek, vedúci TSM, tel.č.0905 932 342

— aktuálne —
MESTSKÝ URAD
informuje

SPOMIENKA

*Ťažko je bez Teba žiť,
tvoje ruky necítiť.
Nepočuť po byte tvoj hlas,
spomienky na Teba
ostávajú hlboko v nás.*

Dňa 27. marca 2021 sme si pripomenuli prvé smutné výročie, čo nás navždy opustil náš milovaný manžel, otec, dedko a pradedko

JUDr. Rudolf PROSZCZUK.

Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

S láskou a úctou spomína manželka, synovia, nevesta, vnúčatá, pravnúčatá a ostatná rodina a známi.

PRIDAJME SA K UPRATOVANIU V PRÍRODE

Študentky dubnického gymnázia sme stretli pri Váhu, ako zbierajú odpadky. Nikola Trebulová nám o sebe prezradila, že je súčasťou kolégia Zelenej školy. Ide o výchovno-vzdelávací program pre školy, ktorého je Gymnázium v Dubnici nad Váhom súčasťou. „V rámci našej dvojročnej témy **Doprava a ovzdušie, plánujeme množstvo aktivít. Jednou z nich sú VÝZVY. Našou prvou výzvou sa stal týždeň lesov. Keďže Svetový deň lesov oslavujeme 21. marca, rozhodli sme sa naň upozorniť.**

Naša výzva nesie názov: Jarné upratovanie v lese. Lesy sú veľmi dôležité. Okrem toho, že sa v nich nachádza prevažná väčšina suchozemskej biodiverzity, sú najväčšou továrňou na kyslík a v neposlednom rade majú priaznivé účinky aj pre naše zdravie. Chceme vyzvať ľudí, aby v rámci jarného upratovania upratali domovy aj zvieratkám,“ prezradila nám

študentka Nikola.

Podte sa zapojte a upracte s nami lesy! A nielen tie, upracme prírodu, ale aj okolie svojho obydlija. Fotografie z vášho upratovania z lokalít Ilavy a jej okolia nám posielajte do správy na FB Aktuality mesta Ilava alebo na email: ilavskymesacnik@ilava.sk.

-red-

SPOMIENKA

*Nikdy nestratíš niekoho,
koho máš vo svojom srdci...
Možno stratiš jeho hlas,
jeho prítomnosť...
Ale to, čo si sa od neho naučil,
to, čo po sebe zanechal,
to nestratíš nikdy!*

Dňa 18. februára 2021 uplynulo 10 rokov od úmrtia milovanej mamičky, manželky a babičky pani **Blanky KASANICKEJ.** Nikdy nezabudneme! Smútiaca rodina

K novej jari veľa sily, aby ste vy dlho žili. Na Veľkú noc veľa vody, spokojnosti a pohody.

V minulom vydaní ilavského mesačníka sme si pripomenuli fašiang a tak tichučko sme verili, že vari už Veľká noc bude iná... Taká naozajstná, veselá, šibačková, oblievačková... Taká normálna! Slávenie veľkonočných sviatky sme si už po „novom“ odskúšali v minulom roku. Na kvetnú nedeľu sme si posvätené bahniatka mohli prevziať iba pred kaplnkou, zatvorené kostoly, prázdne ulice. Kto by si bol pomyslel, že i o rok si budeme musieť tento scenár zopakovať.

Veľká noc je symbolom prebúdajúceho sa života, sily, vytrvalosti a plodnosti. Na Slovensku bola vždy Veľká noc bohatá na tradície a zvyky, z ktorých sa mnohé zachovávali až do vypuknutia pandémie v minulom roku. V duchu motto: *Poznajme minulosť, aby sme si vedeli vážiť prítomnosť a orientovať sa v budúcnosti*, pripomeňme si aspoň niektoré z nich...

KREŠŤANSKÉ TRADÍCIE

Veľká noc je pre kresťanov najväčším sviatkom. Kresťania si pripomínajú umučenie, smrť a vzkriesenie Ježiša Krista. Veľkej noci predchádza 40-dňový pôst. Pôstne obdobie začína Popolcovou stredou a kresťania sa počas neho zdržiavajú zábavy, hodovania, majú sa duchovne obnovovať a zamýšľať nad svojím životom, zúčastniť sa svätej spovede.

ZELENÝ ŠTVRTOK – zaväzujú sa zvony a zostávajú na znak smútku mlkve, na Zelený štvrtok by sme si mali ráno privstať a umyť sa rannou rosou, aby sme predišli chorobám. Pred východom slnka pozametať celý dom a smeti vyniesť na prvú križovatku. Táto tradícia mala zabezpečiť čisté domovy. Na Zelený štvrtok si nič nepožičiavajte, najmä nie peniaze! Budete tak mať plnú peňaženku po celý rok! Dievčatá a ženy, ktoré sa na Zelený štvrtok okúpú v potoku, budú krásne a budú im rýchlejšie rásť vlasy. A pritom si môžete aj zaspievať: „Vodička čistučka, Kristova matička, omývaš brehy, korene, omývaj i mňa, biedne, hriešne stvorenie...”

VEĽKÝ PIATOK – tento deň je podľa ľudových povier magickým dňom. Práve na Veľký piatok sa mali otvárať hory, ktoré dávali svoje poklady na povrch. V tento deň nepracujte s hlinou, ani neperte

bielizeň! Ak sa chcete vyvarovať bolesti zubov, treba sa na Veľký piatok ísť okúpať do potoka, potápať sa a zbierať kamienky. Tieto treba zahodiť za hlavu! Ale pozor, platí to vraj iba pre chlapcov a mužov! Voda počas celých sviatkov zohrávala veľkú rolu. Ľudia verili, že práve v tento deň má voda v potoku zázračnú silu, lieči rany i choroby. Ale len kým ponad hladinu potoka nepreletí prvý vtáčik, potom už voda vraj stráca svoju čarovnú moc. Na Veľký piatok sa nekonajú omše, je to najväčší pôstny deň. Mali by sme jesť dosýta iba raz za deň a vyhnúť sa mäsitým pokrmom.

BIELA SOBOTA – ani v tento deň sa nevyspíte. Svoju veľkú rolu tu opäť zohráva voda a skoré ránné vstávanie. Vedeli ste, že gazdinky museli mať ešte pred východom slnka umyté riady? Na Bielu so-

botu bol Ježiš Kristus pochovaný v hrobe. Biela je zrejme preto, lebo na veľkonočnej virgílii prijali krst novo pokrstení, ktorí boli zahalení do bieleho rúcha. Tento názov sa však môže odvíjať i od veľkého upratovania a bielenia, ktoré sa práve v tento deň vykonávalo. Ženy a dievky po celý deň vypekali, muži pletli korbáče, deti zdobili vajíčka. Po západe slnka sa konali obrady v kostole. Táto noc je nocou očakávania Pána, noc bdenia.

VELNONOČNÁ NEDEĽA – Veľkonočná nedeľa ukončuje pôstne obdobie. Opäť je dôležitá voda, z rannej svätej omše si všetci niesli do svojich príbytkov posvätené bahniatka. Ale gazdinky nosili v košíkoch i jedlo, ktoré sa tiež počas omše posväcovalo. Posvätené jedlo, ktorého servírovanie pripomína Štedrú večeru sa musí zjesť do

poslednej omrvinky! Tradičné jedlá na Veľkonočnú nedeľu sú údená šunka, varené vajíčka, zelený šalát, zemiakový šalát, syr, chren a čerstvý chlieb.

VELKONOČNÝ PONDELOK

– ako inak, opäť spojený s vodou! Podľa zvyku chodili v tento deň mládenci oblievať mladé dievčatá čerstvou a studenou vodou, ktorá im mala zabezpečiť zdravie a krásu. Čím skoršia ranná hodina, tým zdravšia a čarovnejšia moc vody. Dievčatá a ženy im pripravili pohostenie v podobe koláčov, vajec a páleného alkoholu. Pri odchode každému mláďencovi pripli na košeli maľované vajíčko. Neskôr sa k oblievačke pridala i šibačka s korbáčmi. V posledných rokoch sa voda často zamieňa za kropenie voňavkou, voda je však zdravšia a aj lacnejšia.

Skúsme si vybrať aspoň niektoré tradície, ktoré i v týchto ťažkých podmienkach môžeme udržať, veď napríklad umývať v potoku sa môžeme až do piatej hodiny rannej ☺.

Tak nech nám tá vodička prinesie vytúžené zdravie pre všetkých!

*Šibi, ryby, masné ryby,
kus koláča od korbáča,
ja chcem iba máličko,
maľované vajíčko.
Maľované vajíčko,
pekný božtek na líčko,
k tomu zdravía moc
a veselú Veľkú noc.*

Prajem Vám krásne veľkonočné sviatky!

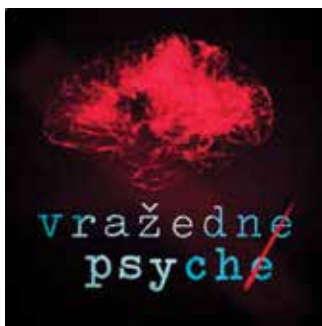
Anna Riecka

Každoročné podujatie Veľkonočné tradície sa už druhý rok kvôli pandémie nemohlo v Dome kultúry Ilava uskutočniť. Spomienkové fotky sú z roku 2015.

TIP NA DOBRÝ PODCAST

Máte radi kriminálky? Ak preferujete počúvanie pred čítaním, vedzte, že aj táto kategória podcastov sa teší veľkej obľube. Na „audio

trhu "ich je hneď niekoľko. My vám tento týždeň dávame hneď dva tipy. V podcaste **VRAŽEDNÉ PSYCHÉ** nájdete príbehy sériových vrahov a pokus o nahliadnutie do ich mysle. Vypočujte si, čo všetko sa skrýva za ich ohavnými činmi. Príbehmi vás bude sprevádzať Richard Mažonas a jeho pravidelný hosť – starý otec, dlhoročný súdny znalec z oblasti psychiatrie, MUDr. Svetozár Droba. Na podobnú nótu vsadili aj autori podcastu **KRIMINÁLNE SPISY**. Mrazivé osudy obetí, šialené mysle vrahov a násilníkov. Najhrôzostrašnejšími prípadmi, ktoré otriasli nervami aj tých najlepších vyšetrovateľov a psychológov, vás bude sprevádzať herec Martin Kaprálik a psychologička Sylvia Dančiaková. Tieto podcasty nie sú vhodné pre poslucháčov mladších ako 18 rokov, ani pre citlivé povahy.

TIP NA DOBRÚ KNIHU OD...

Lubomíry Luhovej

Maja Lunde: Modrá

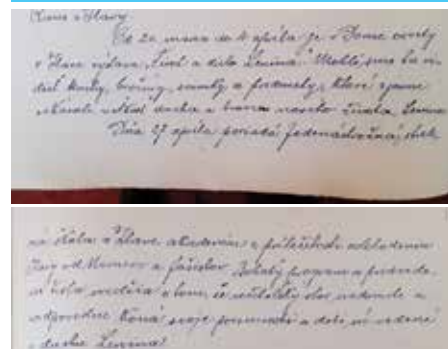
Silný pôsobivý román úspešnej nórskej autorky, ktorý Vás chytí za srdce rovnako ako krásna nórska príroda. Rieky, fjordy, vodopády, jazerá a ľadovce, všetko je modré a v tejto nádhre vyrastá Signe. Miluje vodu a znamená pre ňu to, čo znamená zem pre nás, vnútrozemcov. Aj svoju veľkú a silnú plachetnicu, ktorú dostane ako dar k oseemnástim

narodeninám pomenuje menom Modrá. Od detstva je vychovávaná otcom k láske a ochrane prírody a celý svoj mladý život bojuje za záchranu všetkého, čo malo padnúť za obeť nemilosrdnej industrializácii. Aj za cenu osobných strát. Teraz, keď už má 67 rokov, zistí ako ubúda z jej milovaného ľadovca Blafonna. Nóri z neho vyrezávajú veľké ľadové kvádre a za drahé peniaze ich predávajú bohatým púštnym krajinám. Signe vie, čo musí urobiť. A potom sa plaví zo západného pobrežia Nórska do francúzskeho Bordeaux, kde sa má stretnúť s mužom, ktorého kedysi milovala.

V románe sa osud Signe strieda s osudom Francúza Davida a jeho rodiny, ktorého útek z južného Francúzska za znesiteľnejším životom s dostatkom vody sledujeme až v roku 2041. Juh Európy už 5 rokov sužuje katastrofálne sucho, nie je voda, všetko vymiera a ľudia utekajú hľadať záchranu na sever....

nazirame do MESTSKEJ KRONIKY ROK 1955

„Od 20. marca do 4. apríla je v Dome osvetly v Ilave výstava „Život a dielo Lenina“. Mohli sme tu vidieť knihy, brožúry, snímky a predmety, ktoré zjavne ukázali veľkosť ducha a tvorcu nového života Lenina. Dňa 27. apríla poriadá Jedenástočná stredná škola v Ilave akadémiu z príležitosti oslobodenia Ilavy od Nemcov a fašistov. Bohatý program a predvedené čísla svedčia o tom, že učiteľský zbor svedomite a zodpovedne koná svoje povinnosti a deti sú vedené v duchu Lenina.“

TU MÔŽE BYŤ VAŠA REKLAMA - KAŽDÝ MESIAC V 2100 DOMÁCNOSTIACH

Cenník inzercie a podrobnosti spolupráce na: ilavskymesacnik@ilavo.sk

ŠTUDIJ BEZPLATNE NA NAJLEPŠEJ TECHNICKÉJ UNIVERZITE.

AKREDITOVANÉ ŠTUDIJNÉ PROGRAMY - I. stupeň štúdia

- Aplikovaná informatika a automatizácia v priemysle
- Integrovaná bezpečnosť
- Kvalita produkcie
- Materiálové inžinierstvo
- Mechatronika v technologických zariadeniach
- Personálna práca v priemyselnom podniku
- Počítačová podpora výrobných technológií
- Priemyselné manažerstvo
- Výrobné technológie
- Výrobné technológie a výrobný manažment
- Výrobné zariadenia a systémy

STUDIUM JE BEZPLATNÉ V ŠTANDARDNEJ POUŽITIA PODPORY ZAMESTNÁVATEĽA

PRIHLÁŠKY NA BC. ŠTÚDIUM DO 31.3.

MATERIÁLOVO-TECHNOLÓGICKÁ FAKULTA STU

V DUBNICI N/V

0918 646 064
www.mtf.stuba.sk

STU MTF

PM GLASS REALIZÁCIE ZO SKLA

- KUCHYNSKÉ ZÁSTENY
- SKLENENÉ ZÁBRADLIA
- SKLENENÉ PRÍSTREŠKY
- CELOSKLENENÉ STENY
- ATYPICKÉ SPRCHOVÉ KÚTY
- POCHÔDZNE SKLÁ

0902 485 688
PMGLASS@PMGLASS.SK

ELEKTROINŠTALÁCIE

PROJEKTY

REVÍZIE

042 44 653 97
www.hselektro.eu

HS ELEKTRO

ILAVA

BLESKOZVODY

PRÍPOJKY NN

PREDAJŇA

ILAVSKÝ MESAČNÍK

Kultúrno-spoločenské noviny obyvateľov mesta Ilava. Vydáva: Mestský úrad Ilava, IČO: 00317331, Mierové námestie, 019 01 Ilava. Adresa redakcie a inzertného oddelenia IM: Dom kultúry Ilava, Ul. Farská 84/5, 01901 Ilava Tel.: 042 44 555 70-72. Šéfredaktor: Mgr. Veronika Klobučníková, e-mail: ilavskymesacnik@ilava.sk, veronika.klobucknikova@ilava.sk. Redakcia Ilavského mesačníka: Anna Riecka, Olga Tomášová. Korektúra: Mgr. Magdaléna Kobzová. Grafická príprava: RA-VA, s. r. o. Tlač: ASSA, spol.s.r.o. Púchov. Číslo povolenia: SK OMT - 16. Rozširuje DK Ilava. Náklad: 2 200 ks. EV 3868/09 Príspevky nehonorujeme. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu, prípadne nezverejnenie materiálov. Uverejnené príspevky sa nemusia zhodovať so stanoviskom redakcie. Uzávierka prijímania článkov je každý mesiac do 25. dňa (do 12.00 hod.)

ISSN 13 38-9262